

ՅԻՍՈՒՍԻ ՀՐԱՇՔՆԵՐԸ

Նոր Կտակարանի պատմության հիմնական տարրը կը կազմեն հրաշքները քայց միանգամայն ամենեւն շատ շփոթեցուցիչ երևույթը Յիսուսի կեանքին: 20րդ դարու ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԵԱՆ ամենեւն զօրաւոր երևույթներն են ՀՐԱՇՔՆԵՐԸ: Ոչ Յիսուսի ժամանակի մարդիկը եւ ոչ ալ դարերու մարդկութիւնը կրցան ըմբռնել հրաշքները հակառակ որ միշտ ջանացած են բացատրել զանոնք ...:

Դարերու հարցումները եղած են թէ ինչո՞ւ Յիսուս գործեց զանոնք: Ի՞նչ ոյժ կար հրաշագործութեանց ետին: Հրաշքները արդեօք ինչքան անհրաժեշտութեամբ կապուած են Յիսուսի ՄԵՆԱԿԱՆ առաքելութեան. կարելի՞ է Աւետարաններու պատմութիւնը անջատել հրաշքներէն եւ տակաւին պահպանել անոնց էԱԿԱՆ արժէքը ... Ի՞նչպէս մանաւանդ պիտի ընդունի արդի մարդը հրաշքներու գոյութիւնը եւ կարելի՞ է Աստուծոյ հրաշագործ զօրութիւնը ապացուցուած տեսնել բոլոր դարերու եւ արդի դարու մարդկութեան կեանքին մէջ: Ահա այսպիսի հարցեր կան ու կը ներկայանան ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ եւ որոնող մարդու հետաքրքիր մտքին մէջ:

Մէկ երևույթ որոշ է սակայն. Յիսուս ինք կարեւորագոյն տեղը կու տայ հրաշքներուն իր առաքելութեան ընթացքին: Երկրաւոր կեանքի իր ամբողջ տնտրութեան շարունակ կը յայտնաբերէ հրաշագործութիւններ. ու յաճախ իր ուսուցումները անմիջապէս եւ քնական մէկ հետեւութիւններն են իր հրաշագործութեանց: Ուրեմն

ինք կու տայ առաջին մեծ վաւերակա-
նութիւնը իր հրաշքներուն զանոնք
ընդելուզելով իր առակներուն եւ
ուսուցումներուն հետ: Իրեն համար
աստուածային իր առաքելութիւնը միայն
ԽՕՍՔԻ եւ անձնական ապրումի
յայտնաբերում մը չէ այլ միանգամայն
արարք մըն է - ԱՔԹ - մարդոց առօրեայ
կեանքին ներկայացում: Իր հրաշքները
կերպով մը իր առաքելութեան փաստն ու
ապացոյցներն են: Յիսուս ԳԻՏԷՐ Թէ չեն
բաւեր իմաստութեան խօսքեր ու քաղաքներ
միայն, բանալու համար մարդոց սիրտը
ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ այլ իր խօսքերը
պէտք է ըլլան նաեւ ԳՈՐԾ որպէս զի
պարզամիտ ժողովուրդը որ նիւթական
աշխարհի մը մէջ կ'ապրի, տուն-տեղ,
հագուստ-կապուստ ու դրամ ու ապրուստ
շահելու ետեւէն է, շօշափելի կերպով
կարեւոր տեսնել հոգեկան
նշմարտութիւններ: Ուստի ՀՐԱՇՔՆԵՐԸ կը
դառնան հոգեւոր նշմարտութեանց
մարմնաւորումը, զգայարանական
ներկայացումներ նշմարտութեանց, ինչպէս
ՅԻՍՈՒՍԻ կեանքը ամբողջ պարտիմք
ըմբռնել որպէս Աստուածային ԲԱՆը
մարմին առած ...: Ոչ միայն ՅԻՍՈՒՍ ինք
այդ կերպով մեզի ապացոյցը կու տայ
հրաշքներու ստուգութեան, այլ նաեւ
Աւետարանները կը ներկայացնեն որպէս
քովանդակիչ մէկ անբակտելի մասը
ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԵԱՆ: Եւ այնքան
շատ հիւստած են հրաշքները Քրիստո-
նէական վարդապետութեան եւ առաքելու-
թեան եւ հաւատքին հետ, որ կարելի չէ ու
չլլար զանոնք զեղչել ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԵՆ

առանց վնասելու անոնց ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ
ԿԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ...:

Դիտենք մամապես որ Յիսուս ինք
իր աշակերտներում քաղաքական և
առաքելության կոչում յանձնած ատեն,
խօսելու, քարոզելու և մկրտելու պաշտօնի
կարգին անոնց տուա ման օրոտքին
հրաշքներ՝ բժշկութիւններ կատարելու: Եւ
նոյնիսկ անգամ մը անոնց մէկ բժշկելու
անկարողութիւնը տեսնելով յանդիմանեց
ըսելով տակաւին չէ՛ք քարճարացած Աստուա-
ծային ոյժի քարճարութեան. և ակնարկեց
ըսելով թէ բժշկութիւններ աղօթքով կարելի
է կատարել: Ուրեմն անգեղչելի մէկ մասն
են հրաշքները Յիսուսի առաքելութեան:

Եւ սակայն ահա շփոթեցուցիչ
իրողութիւնը. բոլոր դարերում ու
մանաւանդ արդի դարու այսպէս կոչուած
գիտական աշխարհին համար ամենէն
խոշոր հարցանիշը կը մնան հրաշքները:
Արդի աշխարհին «քնական օրէնքներուն»
ծանօթ միտքը անհնազատութիւն մը կը
գգայ, վարանում մը հրաշքներու
իրականութեան առջեւ թէն չհամարձակի
փորձել զանոնք «հերքել»: Հրաշքներուն
մօտենալու մէկ կերպը եղած է, ջանալ
զանոնք «քացատրել» քնական օրէնքներու
համաձայն, ինչպէս հոգեբանական
բժշկութիւններ և սակայն յաճախ այս
քացատրութիւնները ողորմելի արուես-
տակեալ ձեւեր առած են, Աստուածային
ոյժը, մարդկային քացատրութեան
ենթարկելու իրենց ճիգին մէջ: Ուրիշներ
շատ իրաւացի կերպով կոչ ուղղած են
միայն հոգեկան հասկացողութեան և
հաւատքի նամբով հրաշքներու ըմբռնումին:

Կը թուի թէ այս կերպն էր Պօղոս
առաքելի մերձեցումը որովհետեւ սքանչելի
հատուածի մը մէջ կ'ըսէ. — Հեթանոսներ
փիլիսոփայութիւն կը փնտռեն, հրեաներ
հրաշք կ'ուզեն բայց մենք շարունակեմք
քարոզել միայն ու միայն ԽԱՉԵԱԼ
ՔՐԻՍՏՈՍԸ (Ա. Կորնթ. Ա. 22): Այսինքն

Պօղոս առաքել կը մօտենայ ոչ թէ իրենց
արտաքին ստուգութեան փաստով այլ
խաչեալ Յիսուսի հրաշագործ կեանքի մեծ
նշմարտութեան ըմբռնումով:

Մեր եւս համեստ ճիգը պիտի ըլլայ
միշտ, ոչ այնքան քացատրութիւն փնտռել
հրաշքներու, այլ փնտռել անոնց իմաստը,
գտնել այն ոգին որով Յիսուս ինք գոր-
ծեց հրաշքները և դիտել հոգեկան այն
մթնոլորտը որուն մէջ Յիսուսի ժամանակի
մարդիկը հասկցան իր հրաշքները:

Հրաշքներու իմաստին ճիգէն առաջ
պէտք է ընդհանուր պատկերով մը յստակ
մէկ ամբողջութիւնը ներկայացնենք Յիսուսի
գործած հրաշքներուն, զանոնք բերենք
դասաւորումի մը, ընդհանուր ցուցակա-
գրութեամբ:

Կարելի է նաեւ երկու կամ երեք
տեսակներով դասաւորումի ենթարկել
հրաշքները Նոր Կտկ.ի մէջ: Իսկ կերպերէն
մէկը պիտի ըլլար զանոնք դասաւորել
համաձայն աւետարաններուն մէջ
յիշատակուած վկայութեանց, Յիսուսի
հրաշքներուն մէջէն դուրս ձգելով Յիսուսի
անձին հետ կապուած պարագայական
հրաշքները: Մնացածները որոնք Յիսուս
ինք կատարեց իր անձէն դուրս մարդոց
և բնութեան առարկաներուն վրայ, կը
հաշուուին մօտ 40 հրաշագործութիւններ
և ասոնց բոլորն ալ չեն վկայուած չորս
աւետարաններուն մէջ: Ոմանց վկայութիւնը
կը գտնենք մէկ կամ միւս աւետարաններուն
մէջ միայն, ուրիշներունը երկու կամ երեք
աւետարաններու մէջ: Այսպէսով
դասաւորում մը կ'ունենանք Նոր Կտկ.ի
Յիսուսի հրաշքներուն: Միայն Մէկ հրաշք
արձանագրուած է չորս աւետարաններուն
մէջ հաւասարապէս (500ի կերպերով —
Մտթ. ԺԴ. 13: Մրկ. Զ. 30: Դուկ. Թ. 10:
Յովհ. Զ. 7):

11 հրաշքներ վկայուած են առաջին
երեք համատեսական աւետարաններու
կողմէ (սինոքքիք): Դարձեալ մէկ հրաշք

մը կայ որուն մէջ Յովհ. կը համաձայնի այս անգամ ոչ թէ չորսին այլ երեքին հետ. այս է Մովսիսի վրէժ Յիսուսի ԳԱՐՈՋԸ.- (Մտք. Ժդ. 25: Մրկ. 2. 48: Յովհ. 2. 19):

Թաշտը խումբ մը 6 հրաշքներու վկայութեամբ հն ալս կամ այն երկու անտարաճներուն մէջ միանգամայն հետեւեալ կերպով.- երեք հատին կը համաձայնին Մատթէոս եւ Մարկոս միայն:

Մնացած բոլոր հրաշքները ընդամենը 17 հատ վկայութեամբ հն միայն մէկ կամ միւս անտարաճին մէջ: Վեց հատը Ղուկ.էն միայն: Վեց հատը միայն Յովհ.էն -: 8 հատը միայն Մատթ.էն եւ 2 հատ միայն Մրկկ.էն:

Կարելի է դաստորոմ մըն ալ ընել ման ըստ ժամանակագրական կարգի: Այս ձեւով պիտի տեսնենք ու վկայենք որ հրաշքներուն մեծագոյն մասը մեր Տէրը կատարած է, ԳԱԼԻԼԻՅՈՅ առաքելութեան շրջանին որ է առաքելութեան 4րդ շրջանը ու ամենէն ազատ շրջագայութեան վայրը: Առաջին Յուդայի շրջանին թերեւս նշանակելի միակ հրաշքը Յովհ. Դ. 46ին յիշած «Կանայի հարսանիքի գինիի» եւ «Կափառնաուսի ազնուականի որդւոյն» հրաշքը: Իսկ վերջին շրջաններուն այսինքն դէպի Նրուսաղէմ, Պերեայէն անցնելու ատեն 5-6 հրաշք հագիւ կատարած են, իսկ չարչարանաց շարքին մէջ 2 հատ, մին «թգնիին անիծումը» եւ միւսը «ականջի բժշկութիւնը»: Յետ Թարութեան միայն մէկ հատ, «ձուկերու» հրաշքը:

Լաւագոյն դաստորոմի ձեւը պիտի ըլլար հրաշքները ցուցակագրել համաձայն իրենց տեսակին ու այս դաստորոմէն պիտի գտնենք որ հրաշքները կը բաժնուին հետեւեալ հինգ խումբերու.-

ա.- Արտաքին բնագիտական աշխարհի մէջ կատարուած հրաշքներ, ինչպէս երկրային, բուսական, կենդանական, եւ այլ աշխարհի օրէնքներուն վրայ իշխանութեան գործադրութիւն. այս կարգէն են հետեւեալ 10ը հրաշքները.-

- 1.- Կանայի հարսանիքին, ջուրը գինիի փոփոխումը:
- 2.- Փոքորիկի սաստումը:
- 3.- Մովսի վրայ քալելը:
- 4.- 400ի կերակրումը:
- 5.- 500ի կերակրումը:
- 6.- Թգնիին չորացումը:
- 7.- Ձուկի բերնէն տուրքի դրամ հանելը:
- 8.- Ձուկերու առաջին մեծ որսը:
- 9.- Ձուկերու երկրորդ յետ յարութեան մեծ որսը:
- 10.- Այսերու վտարումը դէպի խոզերու երամակը:

բ.- Մարդկային մարմնական ախտերու բուժումը որ կը բովանդակէ թերեւս ամենէն մեծ մասը հրաշագործութիւններուն մեր Տիրոջ:

գ.- Ջղային հիւանդներու բժշկութիւնները որոնք աւելի շատ հոգեբանական բժշկութեանց տեսակէն կը նկատուին արդի գիտական ըմբռնումով ...:

դ.- Մեռելոց յարութեան հրաշքներ:

ե.- Բոլոր այն արագայական հրաշագործութիւնները որոնք կատարած են մեր Տիրոջ ՅԱՒ.-ԲԱՒ. ԱՆՁԻՆ շուրջ ...:

Այս հրաշքներուն մեծագոյն թիւը կը կազմեն «Փիգիգի» հրաշքները:

ՍԱՐԾԻ